

Список використаних джерел:

1. Авраменко Н.Л. Екологічне оподаткування як складова державного регулювання екологічної безпеки України // Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища: монографія/ за ред. д.е.н., проф. О.І. Маслак. – Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2012. – С. 33-50.
2. Авраменко Н.Л. Шляхи удосконалення системи екологічного оподаткування в Україні / Н. Л. Авраменко, З. В. Шпильківська // Молодий вчений. - №2 (17). – 2015. – С. 58-62.
3. Максимович О.М. Економічний механізм управління природокористуванням в АПК / О. М. Максимович, П. М. Купчак // Вісник Сум-ДУ. – 2006. – № 7. – С. 203-209.
4. Приходько М.М. Система інтегрального управління природними ресурсами // Екологічний вісник. – № 2. – 2007. – С. 19-23.

УДК 502.313.33

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

І. Б. Гобир, С. Ю. Стапінська

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: s.stapinska@gmail.com*

Незважаючи на численні спроби людської спільноти знизити антропогенний безпрецедентний пресинг на довкілля в Україні, екологічна ситуація продовжує залишатися негативною, що зумовлює актуальність спрямування зусилля на оптимізацію екологічних аспектів діяльності підприємств, які характеризуються обмеженістю можливості додаткового залучення фінансових ресурсів. Тому управління еколого - економічним потенціалом, що визначає стан і можливості розвитку підприємств, які мають високий ступінь впливу на довкілля, і розробка концептуальних основ даного процесу набуває особливої необхідності з метою максимально повної реалізації потенційних можливостей підприємств.

Однією з основних задач управління підприємством полягає у встановленні і підтримці балансу між різними складовими еколого-економічного потенціалу. Практично неможливо досягти якомога повного використання еколого-економічного потенціалу підприємства, маючи недосконалу систему управління. Формування системи управління економічним потенціалом, яка гарантує інтеграцію економічних процесів на підприємстві, відбиває можливості системи впорядкувати процеси формування потенціалу підприємства відповідно притаманним внутрішнім закономірностям господарської діяльності [2, с. 158].

Концепція побудови системи управління еколого-економічним потенціалом підприємства в сучасних умовах визначає:

- необхідність обов'язкового врахування аспекту (національний, регіональний, галузевий, рівень підприємства) багатогранного поняття - еколого-економічний потенціал, у якому він розглядається, при цьому еколого-економічний потенціал одного рівня обов'язково впливає на еколого-економічний потенціал іншого і здатний як гальмувати, так і стимулювати його зростання;

- різноманітні чинники, що впливають на розвиток еколого-економічного потенціалу системи, не обмежуються стандартними показниками еколого-економічної ефективності виробництва, а включають рівень інвестицій в економіку промисловості, рівень структурної перебудови і т. п.;

- відсутність позитивних і тривалих довгострокових ефектів результатів - навіть хоч в одній з взаємозалежних компонент підтверджує наявність негативних тенденцій, здатних надалі звести нанівець наявні позитивні зміни, оскільки дієве управління еколого-економічним потенціалом системи безпосередньо пов'язано з усіма компонентами розвитку національної і регіональної економіки і тим середовищем, у якому воно здійснюється;

- вибір пріоритетних напрямків розвитку еколого-економічного потенціалу, оскільки практичні товарно-грошові відносини між виробниками і споживачами товарів не можуть урахувати значної кількості еколого-економічних ефектів і наслідків навіть у межах поточного періоду [1, с. 136].

Процес формування еколого-економічного ретроспективний аналіз діяльності підприємства, виявлення резервів недостатнього використання внутрішніх ресурсів і зовнішніх можливостей, вибір перспективних напрямків діяльності і визначення стратегії реалізації програм і планів для досягнення оптимальних результатів [1, с. 138].

Серед принципів формування еколого-економічного потенціалу підприємства можна виділити класичні (наукової обґрунтованості, первинності прав власності, демократизації, сам планування) і новаторські, які базуються на сучасних теоріях менеджменту та економічної науки (врахування повного життєвого циклу товарів і послуг, що виробляються в регіоні; пріоритетність інноваційних підходів; гнучкість структур управління; варіативність і відносна простора реалізації заходів тощо). Тоді розподіл ресурсів, адаптація до зовнішнього середовища, внутрішня координація, створення ефективного організаційно-управлінського механізму можна віднести до функцій формування еколого-економічного потенціалу підприємства [3, с.7-8].

Отже, можемо зробити висновок, що еколого-економічний потенціал характеризує максимально можливе антропогенне навантаження на територію, технічно доступні для використання ресурси і властивості екологічних систем.

Крім цього, важливим при використанні еколого-економічного потенціалу є вагомим резервом підвищення конкурентоспроможності підприємства і утримання лідируючих позицій на ринку та забезпечення питання екологічно чистого виробництва.

Список використаних джерел:

1. Данилишин Б. М. Просторова організація продуктивних сил України: мезо- та мікро- регіональний рівень / Б. М. Данилишин, Л. Г. Чернюк, М. І. Фащевський – Вінниця : Книга-Вега, 2007. – 572 с.
2. Кислий В. М. Інтеграція соціо-еколого-економічних факторів у систему стратегічного управління регіонами / В. М. Кислий, С. М. Рибальченко // Механізм регулювання економіки. — 2010. — № 3. — Т. 1. — 253 с.
3. Добрянська Л. О. Методологічні аспекти дослідження екологізації стратегічного потенціалу просторового розвитку продуктивних сил України / Л. О. Добрянська, Є. В. Хлобистов // Агросвіт. – 2010. – № 7. – С. 7-8.

УДК 330.3:338.4:622

ХЕДЖУВАННЯ РИЗИКІВ ГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Л. Гораль, М. Шкварилюк

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: marta.shkvaryliuk@gmail.com*

Проблема економічної безпеки держави є досить складною, а процеси, що відбуваються в цій сфері, протікають настільки непередбачено, що потрібні більш глибокі дослідження всього комплексу пов'язаних з цим питань з метою досягнення більш суттєвих загальнотеоретичних результатів і практичних рекомендацій., зокрема в частині ототожнення економічної та енергетичної безпеки.

В Енергетичній стратегії України на період до 2030 р. енергетичну безпеку розуміють як невід'ємну складову національної безпеки держави, яка передбачає досягнення стану технічно надійного, стабільного, економічно ефективного та екологічно безпечного забезпечення енергетичними ресурсами економіки і соціальної сфери держави. Даний різновид безпеки визначають як «спроможність держави забезпечити ефективне використання власної паливно-енергетичної бази, здійснити оптимальну диверсифікацію джерел і шляхів постачання в Україну енергоносіїв для забезпечення життєдіяльності населення та функціонування національної економіки у режимі звичайного, надзвичайного та стану війни, попередити різкі цінові коливання на паливно-енергетичні ресурси, або ж створити умови для безболісної адаптації національної економіки до нових цін на ці ресурси на світових ринках» [1].

Розпорядженням від 18 серпня 2017 р. № 605-р Уряд схвалив Енергетичну стратегію України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність». Події останніх років, що сталися в Україні, кардинально змінили ситуацію в енергетичному секторі, через що базовий стратегічний документ країни перестав відповідати реаліям сьогодення. Це обумовило потребу актуалізації Енергетичної стратегії України, яка б стала